

A Kúria a Mizik Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Mizik Andrea ügyvéd) által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság előtt 19.P.II.23.724/2010. számon megindított és a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.636.424/2012/4. számú jogerős közbenső ítéletével befejezett perében a felperes 6. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán tárgyaláson meghozta a következő

közbenső ítéletet:

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes személygépkocsijával 2008. november 9-én Ú. város belterületén közlekedett. Az Sz. utca 141. sz. alatti ház előtt megállt úgy, hogy az útpadkára lehúzóódott, azonban a gépkocsi bal oldala 60 cm-rel az úttesten maradt. Miután egyik utasa a gépkocsiból kiszállt, az említett helyzetből elindulva visszafordulási manőverbe kezdett. A felperes gépkocsija mögül érkezett az alperes biztosítottja személygépkocsijával. A felperes gépkocsija nagyobb részében már átjutott a felezővonalon, amikor az alperes biztosítottjának gépkocsija bal első részével, a bal hátsó sarkának ütközött. Az esemény délután negyedhat tájban történt működő közvilágításnál. A felperes a mögötte jobbra ívelő kanyarból előbukkanó gépkocsit mintegy 90 méter távolságból láthatta, a gépkocsi fénycsóvája azonban ennél nagyobb távolságról is észlelhető volt. Az alperes biztosítottja 42-46 méterrel az ütközés helye előtt határozta el a fékezést; ekkor tudatosult benne, hogy a felperes nem továbbhaladni, hanem megfordulni akar. A fékezés megkezdése előtt a sebessége 64-75 km/óra között volt a megengedett 50 km/óra helyett. Ha a megengedett sebességgel közlekedik, az ütközés nem következik be, mert a felperes gépkocsija átjutott volna a felezővonalon, amikor az ütközési ponthoz ért.

A felperes keresetében a balesetből eredő vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítésére kérte kötelezni az alperest. Az elsőfokú bíróság közbenső ítélettel az alperes helytállási kötelezettségét a felperes kárainak 30%-áért állapította meg.

A döntését a következőkkel indokolta: A felperes elsőbbségadási kötelezettségét sértette meg azzal, hogy az alperesi gépkocsi elhaladása előtt elindult és megkezdte a megfordulást. Utalt a 6/1998. számú büntető jogegységi döntésre, miszerint, ha a sebességtúllépés nem olyan mérvű, hogy az elsőbbségadásra kötelezettet megtévessze, az elsőbbségadásra kötelezett az elsőbbségadásra vonatkozó szabályok megsértése miatt fennálló felelősség alól nem mentesül. Az alperes biztosítottja a megengedett sebességet túllépte, de nem olyan mértékben, ami alkalmas lett volna a felperes megtévesztésére. A KRESZ 3. §-ába foglalt akadályozási tilalomból következően az alperes biztosítottját a felperes sem vészfékezésre, sőt még lassító fékezésre sem kényszeríthette volna. Mérlegelve a közlekedési szabályszegések súlyát a felperes felróható közrehatása a balesetben 70%-os, ezért a kárai 30%-ának megtérítésére tarthat csak igényt.

Az elsőfokú közbenső ítélet ellen a felperes fellebbezett; az alperes teljes kártérítési kötelezettségének megállapítását kérte. Azzal érvelt, hogy a baleset kártérítési felelősség szempontjából értékelhető oka kizárólag az alperesi biztosított jelentős sebességtúllépése volt. Az alperes biztosítottja az elindulását már 130-140 m-ről észlelhette, mégsem lassított. Ha a megengedett sebességgel közlekedik, a baleset nem következett volna be.

A másodfokú bíróság az elsőfokú közbenső ítéletet helybenhagyta. A jogerős közbenső ítéletének indokolásában kifejtette: A felperes a Ptk. 346. §-ának (1) bekezdése és 339. §-ának (1) bekezdése alapján érvényesített kártérítési igényt, ezért őt terhelte annak bizonyítása, hogy a kárát eredményező balesetet kizárólag az alperesi biztosított jogellenes magatartása okozta. Az alperes hivatkozhatott a Ptk. 340. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes felróható közrehatására. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a baleset a balesetben érintett mindkét fél felróható magatartása miatt következett be. Az elsőbbség a szabálytalanul közlekedőt is megilleti. A felperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy a megfordulási manőver hosszabb időt vesz igénybe, de könnyelműen bízott abban, hogy azt képes lesz befejezni. Alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy az alperesi biztosított gépjárműve megtévesztő sebességgel haladt, hiszen a közeledő gépkocsit kellő távolságból észlelhette, mégis megkezdte annak haladási irányát keresztező manőver végrehajtását. Arra is figyelemmel, hogy a balesethez vezető okfolyamatot a felperes szabálytalan megfordulása indította el, az elsőfokú bíróság

helyesen állapított meg a felperesre terhesebb felelősségi arányokat.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és az alperes teljes kártérítési kötelezettségének megállapítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok a Pp. (3) §-ának (3) bekezdésével ellentétesen, „tévesen telepítették” a bizonyítási terhét őrá, a bizonyítékokat pedig a Pp. 206. §-a (1) bekezdésének rendelkezéseit megsértve kirívóan okszerűtlenül mérlegelték. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság tévesnek tartotta azt a jogi álláspontját, miszerint neki kellett volna bizonyítania, hogy kizárólag az alperes biztosítottjának jogellenes magatartása volt a baleset oka. Szerinte ugyanis a károkozás általános tilalmából következően minden károkozás jogellenes, így neki csak azt kellett bizonyítania, hogy kárt szenvedett.

Az alperesi biztosított jogellenes magatartása nem abban áll, hogy közlekedési szabályt sértett, hanem abban, hogy neki kárt okozott; a károsodásának ténye önmagában megalapozza az alperesi biztosított kártérítési felelősségét, aki csak akkor mentesülhetett volna a kártérítési felelősség alól, ha az alperes az ő vétlenségét bizonyítja; az alperes azonban a biztosítottja vétlenségét nem bizonyította. A szakértői vélemény szerint sem fékezésre, sem irányváltoztatásra nem kényszerítette volna az alperesi biztosítottat, ha az a lakott területen megengedett sebességgel közlekedik.

Az alperesi biztosított 131-140 méterről észlelhette az elindulását, a sebességét azonban mégsem mérsékelte; a fékezést csak 42-46 m távolságnál kezdte meg, bár az irányjelzéséből következtetve, már számítania kellett arra is, hogy esetleg megfordulni kíván.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértés esetén teszi lehetővé. A felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdése értelmében a Kúria a jogerős ítéletet az abban megállapított tényállás alapján bírálja felül. Ettől a tényállástól csak az esetben térhet el, ha azt a jogerős ítéletét hozó bíróság a bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésével, ellentmondásos következtetéssel állapította meg, vagy ha az az iratok tartalmával ellentétes.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésével ellentétesen tették az ő kötelezettségévé a kártérítési felelősség elbírálásához

szükséges tények bizonyítását, a bizonyítékokat pedig a Pp. 206. §-a (1) bekezdésébe ütköző módon kivívóan okszerűtlenül mérlegelték. A felülvizsgálati kérelem indokaiból kitűnően azonban a felperes valójában nem a tényállás megállapítását sérelmezte, hanem az eljárás bíróságok jogi következtetéseivel nem értett egyet. A tényállás, azaz a baleset bekövetkezésének körülményei tekintetében, az ítéletben megállapítottól eltérő tényelőadást nem tett; a balesethez vezető közlekedési magatartások kártérítési felelősség szempontjai szerint történt értékelését vitatta. A kártérítési felelősség, illetve károsult közrehatás esetén a felelősségi arányok megállapítása is mérlegelő, értékelő tevékenység eredménye, mint a tényállás megállapításánál a bizonyítékok mérlegelése.

A perbeli esetben az eljárás bíróságok a felelősségi arányokat a balesetben részes felek közlekedési magatartásának helyes értékelésével állapították meg; eltérő felelősségi arányok megállapítására a Kúria sem látott okot.

Téves a felperesnek az a jogi álláspontja, hogy neki csak azt kellett bizonyítania, hogy kárt szenvedett, s a kártérítési felelősség alól az alperes csak azzal menthette volna ki magát, ha biztosítottja vétlenségét bizonyítja. A kárt okozó magatartás jogellenességét a károkozás általános tilalma is megalapozza, ha az adott helyzetben követendő magatartást jogszabályok nem írják elő. A közlekedés rendjét azonban jogi normák, a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975 (II.5.) KPM-BM rendelet (KRESZ) előírásai szabályozzák. Ezért jogellenesnek az a közlekedési magatartás minősül, amely ennek a jogszabálynak az előírásaiba ütközik. A perbeli baleset és a kár a balesetben részes mindkét fél közlekedési szabályszegése folytán következett be; a felperes az elsőbbségadásra és a megfordulásra, az alperes biztosítottja a sebességkorlátozásra vonatkozó szabályokat sértette meg. Az eljárás bíróságok az érintettek közlekedési szabályszegésére vonatkozó jogi álláspontjukat kimerítően, pontosan megindokolták.

Mivel a balesetben mindkét fél felróhatóan közrehatott, az alperesi biztosított kizárólagos kártérítési felelőssége szóba sem jöhetett, a felperes csak a kárai részbeni megtérítésére tarthatott igényt. A kárviselési arányokat a jogerős közbenső ítélet a balesetben részes felek magatartásának nem kifogásolható mérlegelésével állapította meg a felperesre terhesebben, különös tekintettel arra, hogy az elindulás és az elsőbbségadás szabályait megsértő alperes a megfordulási manővert tovább folytatta, és nem haladt tovább egyenesen eredeti szándékát megváltoztatva annak ellenére sem, hogy az alperesi biztosított gépkocsiját már kétséget kizáróan észlelhette.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a

Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati költségét.

A felperes személyes költségmentességére tekintettel a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. november 13.

*. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs József s.k. előadó
bíró, dr. Madarász Anna s.k. bíró*

A kiadmány hitelével:

AM

írnok